

TAŞERON İŞÇİLERİ NİÇİN HAREKETLİ?

Aydınlık Gazetesi, 12 Kasım 2013

Yıldırım Koç

Özel sektördeki taşeron işçileri sessiz, örgütlenmiyor. Kamudaki taşeron işçileri ise hareketli; önümüzdeki dönemde daha da hareketlenecek.

Tezgahtarlar bir araya gelip haklarını korumak için dernek kurmuyorlar; ancak taşeron işçileri kendiliklerinden dernekler oluşturuyor.

Milyonlarca taşeron işçisi var. Bu şekilde örgütlenenler bu büyük kitle içinde henüz küçük bir grup. Ancak yine de işçi sınıfının diğer kesimlerinde görülmeyen bir örgütlenme eğilimi ortaya çıkıyor.

Taşeron işçilerini örgütlenmeye zorlayan etmen ne?

Farklı Haklar İşçiyi Hareketlendirir

Taşeron işçilerinin bir bölümünün örgütlenme konusundaki duyarlılığının nedeni, aynı işyerinde farklı koşullarda çalışanların bulunmasıdır. Kamu işyerlerindeki taşeron işçileri bu nedenle hareketlenme eğilimindedir.

Halkımızın arasında “elle gelen düğün bayram anlayışı” yaygındır.

Eğer herkes aynı koşullarda çalışıyorsa, insanlar “kader” benimsedikleri koşulları kolayca kabullenebilir. Ancak eğer özellikle aynı toplumsal sınıftan insanlar arasında farklılıklar söz konusuysa, farklılıkların nedeni sorgulanır ve çözüm aranır.

Kamu kesiminde çalışanlar arasında önemli farklılıklar vardır.

Taşeron, ihaleyi kazanabilmek, işi alabilmek için fiyat kırdığında, kârını işçilik giderlerinden tasarrufla yapmaya çalışır. Bu nedenle taşeron işçilerinin ücretleri düşüktür; ikramiye, yemek parası, yol parası gibi hakları yoktur. Taşeron işçilerinin çoğunun kıdem tazminatı da ödenmez.

Halbuki kamu işyerlerinde işçiler de, memurlar da sendikalıdır. Sendikalı işçilerin ve memurların gelirleri, aynı işyerini paylaşan taşeron işçilerinin gelirinin üstündedir.

Taşeron işçileri bu belirgin farklılığı her gün tekrar tekrar yaşar.

Taşeron İşçisinin “Adaletsizlik” Anlayışı

Taşeron işçilerinin büyük çoğunluğu öncelikli olarak kapitalizmin adaletsizliklerine veya kapitalist sömürüye karşı çıkmaz. Karşı çıktığı “adaletsizlik”, işyerinde aynı işi yapan işçiler arasındaki gelir ve güvence farklılığıdır. Taşeron işçilerini kendiliğinden örgütlenmeye sürükleyen, onların gözündeki bu “adaletsizlik”tir.

Organize sanayi bölgelerinde ve kentlerin “sanayi” adı verilen ve küçük işletmelerin yoğun olduğu bölgelerindeki çalışma koşulları da çok kötüdür. Ancak bu işyerlerinde herkes benzer koşullarda yaşadığından, yaşananlar genellikle “normal” kabul edilir ve satınalma güçlerinde önemli bir düşük veya ciddi bir iş kazası olmadan işçiler kolay kolay örgütlenip tepki göstermez.

Taşeron işçilerinin bu genel örgütlenme eğilimine rağmen bu şekilde çalışan işçilerin büyük bölümü hâlâ sessizdir. Bu sessizliğin nedeni ise işsizlik korkusudur, güvencesizliktir. Ayrıca kamu kesiminde birçok taşeron işçisi, AKP aracılığıyla işe girmiştir ve haklarının peşinde koşması durumunda işten çıkarılacağı korkusunu yaşamaktadır. Halbuki mevcut haklarını kullansalar, alacakları birikmiş para, bugünkü ücretlerinin onlarca kat fazlasıdır.

Diğer taraftan ihtiyaçlar artmaktadır. Taşeron işçisinin geliri yetmemektedir. Kredi kartı borçları birikmekte, ödenemeyecek düzeye çıkmaktadır. Bu etmenler de taşeron işçisini hareketlendirmeye katkıda bulunur.

Ayrıca taşeron işçisinin kıdemi genellikle düşüktür ve taşeron işçisi genel olarak kıdem tazminatı alamayacağını sanır. O zaman da tepki vermesi kolaylaşır.

Yürürlükteki mevzuat taşeron işçilerine önemli haklar tanıyor.

Taşeron işçilerinin sorunlarının çözümü, AKP'nin bu hakları kısıtlayıcı girişimlerinde değil, örgütlü mücadelededir.

Olanığı olup da öğrenmeyen, bilip de susanın şikayete hakkı yoktur.